

BESZÁMOLÓK

SZEMLÉK

REFERÁTUMOK

CD-ROM konferencia és kiállítás Bielefeldben

A könyvtárakban használható CD-ROM hálózatokról tartottak konferenciát 1992. február 18–19-én az *Universität Bielefeld Bibliothek*, a *British Council*, a *Deutsche Gesellschaft für Dokumentation* és mások közreműködésével. A konferenciával egy időben szakkiállítást is szerveztek az e témában a világon élenjáró cégek.

Az előadásokat angol, egyesült államokbeli és német szakemberek tartották. Munkacsoportokban lehetett megvitatni a szakmai területen felmerülő gyakorlati kérdéseket.

A résztvevők között természetesen a legnagyobb számban a német könyvtárak képviselői jelentek meg, közel háromszázan. Találkozhattak azonban egymással a szakma belga, angol, jugoszláv, cseh, finn, norvég, magyar és más képviselői is. A szervezés igen jó volt – a rendező nemzet hagyományait tükrözve –, a programok gördülékenyen követték egymást, s a szünetekben megbeszélésekre, vitákra, tájékozódásra is kínálkozott lehetőség a kiállítási területen.

Az előadások közül kiemelkedően érdekes volt *Peter Ciuffettié* (SilverPlatter), aki az elektronikus referenszkönyvtár lehetőségeit elemezte, amelyet munkahelyünkről, vagy akár otthonról is elérhetünk. Összegezésében kiemelte, hogy a szerkesztőeszközök, az elektronikus információk kialakítása ma már olcsóbb, mint a nyomtatott köteteké.

Egy másik előadásban (*W. P. Ruth – Dataware*) a felhasználói interfészek szabványosításáról volt szó. Tárgyalta a kompaktlemez-formátumokat, köztük a CDI (Compact Disc Interactive) előnyeit. Ezen multimédia információ (így szöveg, hang, grafika és videofelvételek) tárolására van lehetőség, és általában Philips és Sony berendezésen használható saját CDRTOS (Compact Disc Real Time Operating System) operációs rendszerével. Ezeket a lemezeket főként az oktatás, a továbbképzés és a fogyasztói piac igényli majd. A CD-ROM XA (CD-ROM Extended Architecture) olyan szabványok sorozatát jelenti, amelyeket a multimédia információ tárolásához alakítottak ki. A DVI (Digital Video Interactive) a digitális videót és hangot kezelő rendszer.

Nem mindegy, hogy az adatok keresése milyen gyors, ezért nagy különbség van a keresőszoftverek között. A MULTIMEDIA cég fejlesztése a GUI (Generic User Interface) irányába mutat, amely alkalmas a különféle programok zökkenőmentes adatszerzésére. A már meglévő terminálok-rendszereken nem kis feladat a multimédia eszközök összetett alkalmazása. Azt a szerepet, amelyet az elmúlt tíz évben a háztartásokban a televízió, a telefon és a számítógép betöltött, a következő tíz évben a multimédia fogja átvenni.

A munkacsoportokban a licencek, a technika és a felhasználók területén felmerülő kérdéseket vitatták meg. A hálózaton működtetett CD-ROM lemezekről az információ előhívása a felhasználó számára sokféle problémát okozhat. Így gondot jelenthet a hálózaton működtetett állomány nyomtatása (az, hogy a nyomtató foglalt; hogy milyen legyen a nyomtató típusa, pl. néhány CD-ROM adatbázis megkívánja a lézernyomtató használatát). Egy másik terület a rendszereket használók oktatása. Végeztek olyan felmérést, amely szerint a felhasználók többsége nem tudja, hogyan kell használni a CD-ROM csatlakozásokat, hivatkozások százait akarják kinyomtatni, mint keresési eredményt, de ez a bőség már nem ad értékelhető állományt. A kereséseknél nagy nehézséget jelenthet, hogy a klaviatúrán lévő egyazon billentyű a különböző adatbázisokban különböző funkcióknak felel meg. Gond lehet a már meglévő keresőrendszerek együttes működtetése is.

A konferencia összegezése szerint mindenképpen előnyös a CD-ROM technika alkalmazása az információs munkahelyeken, a könyvtárakban. Szükség van használatukra, mert általuk kiválthatók a polcokat elfoglaló kötetek, egyszerűbbé, rugalmasabbá és pontosabbá tehető egy-egy téma, adat stb. megkeresése. Megállapították, hogy a jelenlegi helyzetben is szükség lesz az online adatbázisok használatára, hiszen az adatok ottani frissességével a CD-ROM nem versenyezhet.

Jáki Éva

(Ipari és Kereskedelmi Minisztérium)